

TRENDS IN THE DEVELOPMENT OF MODERN SCIENTIFIC THOUGHT

Abstracts of X International Scientific and Practical Conference

Vancouver, Canada
November 23-26, 2020

Library of Congress Cataloging-in-Publication Data

UDC 01.1

The X th International scientific and practical conference «Trends in the development of modern scientific thought» November 23-26, 2020 Vancouver, Canada. 789 p.

ISBN - 978-1-63649-921-5

DOI - 10.46299/ISG.2020.II.X

EDITORIAL BOARD

Pluzhnik Elena

Professor of the Department of Criminal Law and Criminology
Odessa State University of Internal Affairs Candidate of Law,
Associate Professor

Liubchych Anna

Scientific and Research Institute of Providing Legal Framework for
the Innovative Development National Academy of Law Sciences
of Ukraine, Kharkiv, Ukraine, Scientific secretary of Institute
Department of Accounting and Auditing Kharkiv
National Technical University of Agriculture named after Petr
Vasilenko, Ukraine

Mushenyk Iryna

Candidate of Economic Sciences, Associate Professor of
Mathematical Disciplines , Informatics and Modeling. *Podolsk
State Agrarian Technical University*

Oleksandra Kovalevska

Dnipropetrovsk State University of Internal Affairs
Dnipro, Ukraine

Prudka Liudmyla

Доцент кафедри криміналістики та психології Одеського
державного університету внутрішніх справ.

Slabkyi Hennadii

Доктор медичних наук, завідувач кафедри наук про здоров'я
Ужгородського національного університету

Marchenko Dmytro

Ph.D. in Machine Friction and Wear (Tribology), Associate
Professor of Department of Tractors and Agricultural Machines,
Maintenance and Servicing, Lecturer, Deputy dean on academic
affairs of Engineering and Energy Faculty of Mykolayiv National
Agrarian University (MNAU), Mykolayiv, Ukraine

Harchenko Roman

Candidate of Technical Sciences, specialty 05.22.20 - operation
and repair of vehicles.

42.	Чумак О.В., Юрченко О.В. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНИМИ ВИТРАТАМИ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ	189
43.	Шалигіна І.В., Гончаренко Н.Г. ЗАПРОВАДЖЕННЯ СИСТЕМИ ФІНАНСОВОГО МОНІТОРИНГУ У ПРОЦЕСІ ПЛАНУВАННЯ НА ДЕРЖАВНОМУ ПІДПРИЄМСТВІ	192
GEOGRAPHICAL SCIENCE		
44.	Патійчук В.О., Барський Ю.М., Ціпошук С.А. НОВІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ	195
45.	Рибалова О.В., Бригада О.В., Горбань А.В. ПОТЕНЦІЙНИЙ РИЗИК ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ ПРИ СУЧАСНОМУ РІВНІ ЗАБРУДНЕННЯ АТМОСФЕРНОГО ПОВІТРЯ В ІНДУСТРІАЛЬНИХ РЕГІОНАХ УКРАЇНИ	201
HISTORICAL SCIENCES		
46.	Boriak T. THE FIRST UKRAINIAN NATIONWIDE PROJECT “ELECTRONIC ARCHIVES OF THE HOLODOMOR” (2003–2008): NOTES ABOUT CONTEMPORARY REPRESENTATION OF INTERNET RESOURCES ON THE FAMINE-GENOCIDE	206
47.	Азарх І.С. КРИЗА ВЗАЄМОВІДНОСИН ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ВЕРМАХТУ З ПРЕДСТАВНИКАМИ ЦИВІЛЬНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ НА ОКУПОВАНИХ ТЕРИТОРІЯХ УКРАЇНИ	210
LEGAL SCIENCES		
48.	Божок С.Г., Гресько М. О НАПРЯМКИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ МВС УКРАЇНИ	212
49.	Борисова Ю.В. СТАН І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ДЕРЖАВНОГО РЕЖИМУ УКРАЇНИ	217
50.	Братко І.В., Малярчук М.А. ГЕНЕЗА ВИКОНАННЯ РІШЕНЬ МІЖНАРОДНОГО КОМЕРЦІЙНОГО АРБІТРАЖУ	219

ГЕНЕЗА ВИКОНАННЯ РІШЕНЬ МІЖНАРОДНОГО КОМЕРЦІЙНОГО АРБІТРАЖУ

Братко Ірина Василівна,

к.ю.н., доцент,
доцент кафедри міжнародних відносин та міжнародного права,
Київський Університет імені Бориса Грінченка,

Малярчук Микита Андрійович,

студент 3 курсу, спеціальність “Міжнародне право”,
Київський Університет імені Бориса Грінченка,

Розгляд спорів в арбітражному порядку не можна назвати новим методом врегулювання суперечок, його коріння сягає далеко у минулі часи, у часи стародавнього Риму та Греції. Застосування в античний період, починаючи з шостого століття до н.е., такої форми розв’язання спорів обумовлено значною кількістю торгових операцій між купцями різних держав [1, с. 7]. Римському праву у сфері розв’язання спорів відомий інститут *compromissum sub poena*, що визначав підстави звернення до третіх осіб, які можуть розглянути спір між учасниками договірних відносин. Підставою такого розгляду було укладання двох угод між учасниками правовідносин, одна з яких відповідає нашому сучасному уявленню про арбітражне застереження, а інша угода стосувалася забезпечення виконання рішення в наслідок розгляду спору, а саме виплатою великого штрафу у разі невиконання рішення арбітражу. [2, с. 19].

Формування міжнародного комерційного арбітражу (далі - МКА), як способу розв’язання спору та повноважної інституції, можемо дослідити на прикладі Декрету про організацію судового провадження від 24 серпня 1790 р., прийнятого Національними зборами Франції. У першому розділі зазначеного Декрету містяться норми про заснування третейського суду як найрозумнішого способу вирішення спорів, а також вказується на обов’язковість виконання рішення арбітражу як процесуальної складової суду [3, с. 90].

В своїй роботі український вчений В. Комаров зазначає, що першим спеціальним законом про арбітраж був закон Англії від 26 серпня 1889 року. Цим законом закріплювались такі основоположні принципи арбітражу, як автономія волі щодо укладання угоди про арбітраж, права всіх учасників договірних відносин на арбітражний розгляд спорів, а також процедура арбітражного провадження [4, с. 8]. Проте, виконання арбітражних рішень виходило за рамки регламенту арбітражного суду і являлось окремою проблемою як для позивача так і для суду.

Вирішальну роль у забезпеченні виконання рішень незалежно від місця знаходження відповідача зіграли міжнародні угоди, прийняті в рамках роботи міжнародних організацій [2 с. 22]. Зокрема, Лігою Націй було прийнято низку

документів, спрямованих на врегулювання цієї проблеми. Так, Протокол про арбітражні застереження у комерційних питаннях, підписаний у Женеві 24 вересня 1923 р. (далі - Женевський протокол 1923 р.) [5] затверджує обов'язковість виконання арбітражних рішень на території держав-учасниць Женевського протоколу 1923 р. (стаття 1). Одним з недоліків цього документу було закріплення у статті 2 норму про його застосування тільки до суперечок, які держави-учасники визначили у своєму законодавстві як комерційні. Іншим недоліком було застосування положень Женевського протоколу 1923р. виключно до рішень, що винесені на території держави арбітражного суду (стаття 3). Ці проблеми можна вважати ключовими для виконання арбітражних рішень та діяльності МКА, оскільки життєздатність та ефективність діяльності МКА напряму залежить від остаточного розв'язання спору і має місце лише після виконання арбітражного рішення.

Недосконалість Женевського протоколу 1923 р. та пошук нових шляхів розв'язання проблеми виконання рішень міжнародного комерційного арбітражу викликала необхідність перегляду її положень. Женевська конвенція про приведення у виконання іноземних арбітражних рішень від 26 вересня 1927 р. (далі - Женевська Конвенція 1927 р.) [6] була покликана вирішити ці проблеми на міждержавному рівні, хоча стосувалась тільки учасників Женевського протоколу 1923 р. Крім того, Женевська конвенція 1927 року мала ще дві суттєві особливості, а саме: 1) необхідність проходження подвійної екзекватури, тобто для виконання міжнародного арбітражного рішення було необхідно спочатку отримати екзекватуру в державному суді за місцем винесення рішення і лише потім у державному суді за місцем його виконання; 2) необхідність доведення відсутності підстав для скасування рішення [7, с. 189].

Женевські міжнародні угоди, укладені на початку ХХ століття, стали важливою передумовою формування міжнародно-правового регулювання питань виконання рішень міжнародного комерційного арбітражу. У подальшому основні положення цих угод були зафіксовані у Конвенції про визнання та виконання іноземних арбітражних рішень від 1958 року (Нью-Йоркська конвенція 1958 р.) [8]. На сьогоднішній день Нью-Йоркська конвенція 1958 р є єдиним інструментом виконання рішень міжнародного арбітражу, її ратифікували 163 держави, в тому числі Україна [9].

Нью-Йоркська конвенція встановлює наступні основні правила виконання рішень міжнародного комерційного арбітражу:

1. Визнання та виконання іноземних арбітражних рішень як загальний обов'язок держав-учасниць визнавати арбітражні рішення обов'язковими до виконання та виконувати їх відповідно до правил та процедур, визначених у третій статті зазначеної конвенції.

2. Направлення судом загальної юрисдикції спору до арбітражного суду (п. 3 ст. 2 передбачає, що «суд Договірної Держави при розгляді справи, щодо якої сторони склали арбітражну угоду, повинен на прохання однієї зі сторін передати їх до арбітражу»). На додаток Нью-Йоркська конвенція 1958 р. наголошує на письмовій формі арбітражної угоди.

Важливим пунктом Нью-Йоркська конвенція 1958 р. є можливість кожній державі самостійно визначати компетентну установу, до функції якої належить виконанням рішень міжнародного комерційного арбітражу, та встановлювати процесуальний порядок такої діяльності [10, с. 152].

Отже, на початку ХХ століття завдяки Женевській конвенції 1927 р. та Женевським протоколам 1923 р. й 1927 р. відбулось формування основних підходів до виконання рішень МКА та започатковано міжнародно-правове регулювання виконання рішень МКА, що є важливою складовою розгляду спорів в арбітражному порядку. На сьогодні виконання рішень МКА регулюється Нью-Йоркською конвенцією 1958 р., яка визначає єдиний процесуальний механізм виконання рішень, встановлює базові вимоги щодо процедури виконання арбітражних рішень, але не втручається у компетенції державних органів держав-учасниць конвенції з цього питання.

Список літератури

1. Gábor Szalay. A Brief History of International Arbitration, Its Role in the 21st Century and the Examination of the Arbitration Rules of Certain Arbitral Institutions With Regard to Privacy and Confidentiality / Gábor Szalay. // Law Series of the Annals of the West University of Timisoara. – 2016. – №2. – С. 5–20.

2. Карабельников Б. Р. Международный коммерческий арбитраж / Борис Романович Карабельников. – 2-ге вид., перероб. і допов. – Москва: Московская высшая школа социальных и экономических наук. Факультет права, 2013. – 541 с.

3. Документы истории Великой французской революции В 2 т. – Москва: Издательство МГУ, 1990. – Т.1. – 526 с.

4. Комаров В. В. Международный коммерческий арбитраж / В. В. Комаров, В. Н. Погорельский. – Харьков: «Право», 2009. – 164 с.

5. Protocol on Arbitration Clauses in Commercial Matters // The American Journal of International Law // Cambridge University Press. – 1926. – Vol. 20, №. 4 – С. 194–198.

6. Convention on the Execution of Foreign Arbitral Awards // League of Nations, Treaty Series – 1929. – Vol. 92 – С. 301.

7. Вакула А. И. Генезис Конвенции о признании и приведении в исполнение иностранных арбитражных решений (первая часть) / А. И. Вакула, О. Г. Казанцева, Е. Б. Веред. // Юрист-Правоведъ. – 2019. – №1. (88) – С. 187–192.

8. Конвенція про визнання та виконання іноземних арбітражних рішень 1958 рік [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_070.

9. Contracting States of New York Convention [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://www.newyorkconvention.org/countries>.

10. Захарченко Т. Г. Порядок признания и исполнения международных арбитражных решений в Украине: законодательное регулирование и практика его применения / Т. Г. Захарченко, М. О. Теплюк. // Международный коммерческий арбитраж в Украине и мире: вчера, сегодня, завтра. – Київ, 2012. – С. 152–172.